

Vedr. PROGRAM for OmrådeFornyelse (OF) Løgumkloster

Referat 1 af Opstartsmøde 9. juni 2016 på Centralhotellet k. 19-21

Mødedeltagere fremgår af BILAG: Deltagerliste

Fagchef Lars-Erik Skydsbjerg og byfornyelseskonsulent Christel Ebsen lagde ud med at forklare dels om Tønder Kommunes visioner for at gennemføre områdefornyelsesprojekter i kommunens centerbyer og dels om hvad områdefornyelse er generelt, og hvordan den gennemføres. Herefter en præsentation specifikt om ideerne til områdefornyelsen i Løgumkloster.

- Powerpoint præsentationen er vedhæftet.

Derefter gennemførtes en workshop/brainstorm i tre grupper, for at få et billede af, hvad deltagerne i opstartsmødet mener om/har af idéer i forhold til den forestående proces med udarbejdelse af program for områdefornyelsen.

Notaterne er skrevet ned, som de blev diskuteret. Der er stort set ikke sorteret i dem. Når de relevante arbejdsgrupper når til det, kan de således finde idéer/inspiration i det der blev snakket om her. Spørgsmålene, der blev drøftet, står med **fed**.

1. Ansøgningen set med konstruktive øjne:

- **Idégrundlaget? Rammer den plet eller helt ved siden af?**
- Enighed om at beskrivelserne og ideer sagtens kan genkendes og at behovet er der
- God opbakning
- 'underskriften' - *kulturbyen for alle* - bør laves om, vi skal finde noget mere ram-mende om vores identitet, som kan forstås af både lokale og turister.... Jf. OF Skær-bæk – porten til Rømø
- Vi skal huske at få naturen gjort mere synlig – det er enestående med Å-løbet og let adgang fra hele byen til naturen – naturprojekter?
- Events med eller i skolerne?

2. Temaerne:

- **Kan du genkende behov og idéer? Andre forslag? Færre/fokus?**
- **Hvor og hvordan kan du/I spille en rolle?**
- Overordnet var der tilfredshed med temaerne, men der kom alligevel masser af idéer og forslag på bordet i løbet af diskussionen. Samtidig med at der var stor enighed om, at det er vigtigt med en fokuseret indsats. Hellere få indsatsområder, som kan få stor betydning for byen end mange små indsatser, som ikke rykker. Derudover var der mange forslag til andre borgergrupper, der kan inddrages i pro-jektet, så som Løgumkloster ildsjæle:
- Brian Feddersen
- Fest uden pung
- Koncerter/festival
- Folkelig kultur
- Pas på med konkurrence de forskellige initiativer imellem
- Involvere det tyske mindretal/den tyske skole samt folkeskolen + den anden efter-skole (ikke SINE)
- Det eksisterende forsamlingshus? Hvad skal der ske med det? Kommer der for mange forsamlingssteder?
- Bedre/mere indbydende forbindelse til hallen, Auditorie/foredragssal i forbindelse med Hallen
- Møllen/mere direkte
- Klostergade er vigtig!
- Offentlige toiletter
- Miljøet ved busholdepladsen
- Campingplads Åved?

- Møllegade – riv de forfaldne bygninger ned og lav i stedet et grønt indbydende område.
- Blotlægge åen ved Museum Holmen
- Total nytænkning omkring de trafikale løsninger
- Events – mere af det
- Sanseaften i hele byen efterår, vindspil i træerne, lys, lyd, dufte.
- Legepladsen – placering – mangler fortsat – kan vi få en afgang frem her?
- Markedspladsen er fredet, men det må være muligt at forbedre lidt forkølede torvedage og få lavet en masse gode pop-up's, ikke permanente tiltag, men oplevelser og initiativer fra højskole, efterskole, kursister, skole elever, som beriger – og som alle sagtens kan leve med – vidende at det forsvinder jo igen.
- Petanquebaner må da kunne etableres...
- Festival/messe for spontangæret øl, med smagninger, festmiddag med ølmenu etc.
- Pop-up shops for kunstnere, håndværkere, honningavlere etc.
- Udlevelse af den indre kræmmer
- Mellemgade eller markedspladsen
- Handelstandsforeningen kigger allerede på dette, men måske områdefornyelsen kan hjælpe med at skabe bedre rammer for idéen.

3. Organisation:

- **Hvordan kommer vi fra start?**
- **Netværksgruppe/kontaktgruppe – hvem?**
- **Lukkede/åbne temagrupper?**
- Generelt var der enighed om at fortsætte som vi er begyndt, 'lade ringene sprede sig' og inddrage nye ildsjæle og interessenter efter behov, interesse m.v. så vi får flest mulige vinkler på temaer og projekter
- Forslaget til Organisationen lægger op til dette, dvs. fortsætte med en 'lukket' rekruttering til temagrupperne, idet der skal arbejdes rimeligt koncentreret og effektivt i efteråret, op til borgermøde – og ja, derefter se både med planer og kommunikation, se nedenfor....

4. Proces:

- **Borgerdeltagelse – skal vi tænke nyt?**
- **Kommunikation? Før/under/efter et anderledes borgermøde**
- Den samlede by er ligesom en pæn, men lidt tom skal!
- De yngre 40+ har mange gode ideer; især er der en gruppe 5 unge/yngre i gang med både scene + koncert. Det er værd at invitere fok/grupper med, der allerede er i gang og har ideer
- Der er brug for, at byen samles på tværs og hen over bymidten; der er brug for at gøre noget særligt – men hvad? – for at få alle med – og ikke bare Tordenskjolds soldater
- Borgerinddragelse for alle/bredt segment
- En Åben Platform er en god idé og sender et signal om, at alle tæller; vi skal nok være opmærksomme på, at der er forskellige målgrupper i yderområder (= periferi og unge familier) og i center (= ældre og mere lokale)
- God idé – sagt af alle, når spurgt direkte – at få lokale Marianne Kalb med til forslag/usædvanlig kommunikation. I første omfang som deltager i temagruppe – og derefter som evt. rådgiver, når temaerne er kommet længere og måske op til borgermøde – anderledes - forslag?
- Der er en guide- fremviser i byen – han kender til alt.. VAGN ??
- Det er børn og unge, vi skal tiltrække på lang sigt – også kursisterne, så de husker de gode oplevelser og liv i 'en mindre by i udkanten', det sætter sig og måske vælger de at flytte tilbage eller fordomsfrit vælger noget lignende; ligesom de lokale unge, der nok flytter efter uddannelse og liv, men målet er, at det ikke bliver permanent.

Til afslutning blev der orienteret om, at Christel Ebsen har kontaktet forstanderparret på Rødding Højskole, som meget gerne kommer en aften/næste møde og fortæller om deres erfaringer og deres aktive rolle i samarbejdet med 'byen' og. God opbakning til dette. Mødet følges op med: udsendelse af referat, deltagerliste med ny kolonne: temaer, som man kan skrive sig selv og andre på. HUSK at returnere til clal@oender.dk
CA/CE følger op og indkalder til og deltager i de første tematiske møder – og sender tidsplan.

